Elektronicznie podpisany przez:
Michał Witold Zieliński
dnia 8 lipca 2021 r.

Poznań, dnia 8 lipca 2021 r.

**WOJEWODA WIELKOPOLSKI**

IR-III.4131.55.2021.8

# ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

**orzekam**

**nieważność w części tj. w zakresie terenów 5kx i 6kx oraz działki nr 31/5, obręb Kobylepole** uchwały Rady Miasta Poznania Nr XLVII/860/VIII/2021 z dnia 1 czerwca 2021 r. *w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulicy W. Majakowskiego" w Poznaniu* - ze względu na istotne naruszenie prawa.

## Uzasadnienie

Na sesji w dniu 1 czerwca 2021 r. Rada Miasta Poznania podjęła uchwałę Nr LVII/860/VIII/2021 *w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulicy W. Majakowskiego" w Poznaniu* zwaną dalej „uchwałą".

Jako podstawę prawną uchwały powołano art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741, 784 i 922).

Uchwałę doręczono Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 8 czerwca 2021 r.

**Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru, w odniesieniu do zasad sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stwierdził, co następuje.**

Zgodnie z § 4 ust. 9 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu planu zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. Nr 164, poz. 1587) - zwanego dalej „rozporządzeniem", plan miejscowy powinien zawierać ustalenia dotyczące zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji w szczególności określenie układu komunikacyjnego i sieci infrastruktury technicznej wraz z ich parametrami

oraz klasyfikacją ulic i innych szlaków komunikacyjnych, a także określenie warunków powiązań układu komunikacyjnego i sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym.

W planie wyznaczono tereny publicznych ciągów pieszych oznaczone symbolami 5kx i 6kx, na działkach położonych w ciągu ul. Rysiej, stanowiącej drogę publiczną kategorii gminnej. Ponadto zgodnie z informacją dostępną w Portalu Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Poznania w skład pasa drogowego ul. Rysiej wchodzi również działka nr ewid. 31/5, obręb Kobylepole, która w planie została przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną - teren oznaczony symbolem 16 MN.

Z przesłanego w czasie toczącego się postępowania nadzorczego pisma Prezydenta Poznania (Dyrektor Miejskiej Pracowni Urbanistycznej - MPU) z dnia 28 czerwca 2021 r. (znak: MPU-RZ2RP/5044-16/Am/21; wpływ: ePUAP-UPP64270064) wynika, że ulica Rysia została zaliczona do kategorii dróg publicznych na mocy Uchwały nr XV/116/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej z 10 października 1986 r. w sprawie zaliczenia dróg na terenie woj. Poznańskiego do kategorii dróg gminnych i lokalnych miejskich. Szerokość pasa drogowego ul. Rysiej, na odcinku od ul. W. Majakowskiego do ul. Żbikowej wynosi niespełna 3 m, a w zagospodarowaniu pasa drogowego obecnie znajduje się wyłącznie chodnik.

W tym miejscu należy przywołać regulacje art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 470 ze zm. ), w myśl których: pozbawienie drogi jej kategorii dokonuje się w trybie właściwym do zaliczenia drogi do odpowiedniej kategorii, a pozbawienie drogi dotychczasowej kategorii, z wyjątkiem przypadku wyłączenia drogi z użytkowania, jest możliwe jedynie w sytuacji jednoczesnego zaliczenia tej drogi do nowej kategorii.

Należy zatem stwierdzić, iż z przepisów ustawy o drogach publicznych wynika generalna zasada, iż pozbawienie drogi publicznej kategorii jest możliwe jedynie w sytuacji jednoczesnego zaliczenia tej drogi do nowej kategorii. Wyjątek od tej zasady stanowi wyłączenie drogi z użytkowania.

Nadanie drodze statusu drogi publicznej gminnej wymaga zachowania stosowanych wymogów formalnych. Zgodnie z ustawą o drogach publicznych, do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych. Zaliczenie do kategorii dróg gminnych następuje w drodze uchwały rady gminy po zasięgnięciu opinii właściwego zarządu powiatu. Podjęcie tego rodzaju uchwały wywołuje określone skutki prawne. W sytuacji, w której w obrocie prawnym funkcjonuje uchwała postanawiająca o zaliczeniu drogi (ul. Rysiej) do kategorii dróg publicznych, pozbawienie istniejącej drogi statusu prawnego nadanego uchwałą wymagałoby dopełnienia przez Gminę stosownych procedur, które zapewniłyby zgodność takiego rozwiązania z przepisami ustawy o drogach publicznych.

Podzielając w pełni stanowisko przedstawione w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie II OSK 1950/13 (CBOSA) oraz w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 19 grudnia 2018 r. sygn. akt IV SA/Po 780/18, należy podkreślić, że ustawodawca ani w ustawie o drogach publicznych,

ani w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie upoważnił organów gminy do podejmowania działań związanych z pozbawienia drogi jej kategorii pośrednio w ramach procedury planistycznej i uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Powyższe, jako pozbawione podstawy prawnej, stanowi istotne naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego, co skutkuje nieważnością zapisów planu odnoszących się do przedmiotowej drogi.

W powyższym świetle przeznaczenie w planie miejscowym terenu stanowiącego pas drogowy drogi publicznej na inne cele nie powoduje automatycznego pozbawienia drogi na tym terenie statusu drogi publicznej.

W związku z czym ul. Rysia stanowi i będzie stanowić drogę publiczną, a realizacja potencjalnych elementów zagospodarowania tej drogi musi spełniać wymagania rozporządzenia z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. z 2016 r. poz. 124, ze zm.). Tu warto zaznaczyć, że wymagania rozporządzenia nie dotyczą chodników, które nie są położone w pasie drogowym dróg publicznych.

Jednocześnie potencjalne zagospodarowanie na cele drogowe terenów 5kx i 6kx oraz działki nr 31/5 (teren 16MN) zostało uniemożliwione ustaleniami planu.

Ponadto takie działanie Rady Miasta Poznania powoduje wprowadzenie do porządku prawnego aktu prawa miejscowego, którego ustalenia na moment jego uchwalenia są niezgodne z innym aktem prawa miejscowego jakim jest uchwała o zaliczeniu drogi do kategorii dróg publicznych. Podjęcie uchwały w sprawie planu zagospodarowania przestrzennego jest stanowieniem prawa powszechnie obowiązującego, zaliczenie zatem aktem prawa miejscowego określonej drogi o znaczeniu lokalnym do kategorii dróg gminnych i ustalenie je przebiegu, nie może zostać pominięte przy kreowaniu nowego stanu prawnego na skutek uchwalenia planu.

Akt prawa miejscowego, jakim jest plan miejscowy, musi spełniać szereg ustawowych wymogów. Zawarte w nim normy, poprzez swoją budowę, winny zapewnić jednoznaczność w ich odbiorze przez wszystkich adresatów jego zapisów, jak również gwarantować wysoki stopień przewidywalności skutków realizacji tych zapisów. Omawiana niejednoznaczna sytuacja prawna stanowi niewątpliwy problem dla właścicieli działek sąsiadujących z terenami 5kx i 6kx oraz działki 31/5, np. w kontekście określenia dostępu do drogi publicznej.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak w sentencji.

**Pouczenie**

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

**Michał Zieliński**

*Dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym.*

Otrzymują:

1. Rada Miasta Poznania

2. Prezydent Poznania